

MINTA ÉRTÉK NÉLKÜL

Vizsgálati anyag:

Katherine Arthur: Bizz bennem, kedves!

Fordította Horváth Géza

JÚLIA, *Harlequin*, 1991. 96 oldal, 53 Ft

Joanna Mansell: A harmadik csók

Fordította Kelemen Ágnes

ROMANA, *Harlequin*, 1991. 96 oldal, 53 Ft

Rita Clay Estrada: Tűz vagy görögtűz

Fordította Molnár Márta

TIFFANY, *Harlequin*, 1991. 96 oldal, 53 Ft

Diana Palmer: Még mindig szeretlek

Fordította dr. Kövesdy Jánosné

BIANCA, *Harlequin*, 1991. 96 oldal, 53 Ft

Janice Harrel: Kedves doktor úr!

Fordította Máté Helga

DENISE, *Harlequin*, 1991. 96 oldal, 53 Ft

Sandy Madison: Tegyem, vagy ne tegyem

Fordította Kovács Norbert

TANGA, *Metrum*, 1991. 122 oldal, 69 Ft

Sibylle Simon: Aki fél a szerelemtől

Fordította Gergely Erzsébet

KRISZTI–KRISZTA–KRISZTINA, *Bastei-Verlag*, 1991. 64 oldal, 62 Ft

Dino Francesco (Dávid Csaba): Szerelmed percei

ROMANTIKA SOROZAT, *Textronic*, 1991.

92 oldal, 75 Ft

Judith Kay (Koblász Judit): Mézédés bosszú

MAI ROMANTIKA, *Ma Könyvkiadó*, 1991. 138

oldal, 79 Ft

Nancy Carlson: A sebesség megszállotta

Fordította Jávor Andrea

V ÖRÖS RÓZSA – SZERELMES REGÉNYEK,
Text Kft., 1991. 160 oldal, 79 Ft

Francine Pascal: Rosszlány

Fordította Szalay Marianne

V ÖRÖS RÓZSA – AZ ÉDESVOLGYI SULI SZEREL-
MES IKREI, *Text Kft.*, 1991. 124 oldal, 79 Ft

Pat Dalton: Felragyog a nap

Fordította Földes Gábor

MÁSODIK ESÉLY A SZERELEMRE, *Esély Kft.*,
1991. 192 oldal, 85 Ft

Herbert Jenkins: Patricia férjet fog

Fordította Forgách Irma

HELÉNA KÖNYVEK, *Nesztor*, 1991. 126 oldal,
89 Ft

N. R. Selden: Tavaszhi búcsúcsók

Fordította Gömöri Judit

SZESZÉLY, *Krónika–Press Kft.*, 1991. 171 oldal,
79 Ft

Pam Ketter: Szerelmesek szigete

Fordította Gömöri Judit

SZESZÉLY, *Krónika–Press Kft.*, 1991. 79 oldal,
79 Ft

MINTA ÉRTÉK NÉLKÜL

(előzetes)

A daliás/jóképű/vonzó/rejtélyes recenzens egyszerre tizenöt szerelmes füzetes regény vonzkörébe kerül Vajon ki hódítja meg a kék szemű/napbarnított/boltozatos mellkasú/acélos izomzatú recenzens szívét? A szép Belinda, a tartózkodó Gina, a szenvedélyes Meredith, a könnyűvérű Ramona, az álmodozó Szabrina? A titkárnő, az újságíró, a karmesternő, a sofőr, a sofőr? Vajon kivel lesz boldog? Vajon újabb csalódás várja-e? Vajon párra lel-e? Vajon magára lel-e? Vajon egymásra lel-e? Vajon lele?

1. FEJEZET

Minek nevezzetek?

avagy

Vehetnénk akár komolyan is?

Például nevezhetnénk annak, ami: ponyvának

A VILÁGIRODALMI LEXIKON a következőképpen határozza meg a fogalmat:

„PONYVA: ponyvafuzet: a népnek szánt alacsony színvonalú, olvasmányos írásmű, melyet igénytelen külsejű és olcsó nyomtatványként bocsátanak közre. Korábban földre terített ponyván, illetve ponyvasátor alatt árusították, innen a neve is.”

A definíció zökkenőmentesen alkalmazható vizsgálati anyagunkra, akár még azon – egyébként mellékes – részlet tekintetében is, hogy az aluljárói könyvárusok jelentős részének immár asztalka sem jut, s így a szó leg-szorosabb értelmében ismét a kövezetre terített ponyváról árusítanak.

A definíció egyetlen – ám fontos – hiányossága, hogy a huszadik századi „ponyva” fogalmából indul ki, holott eredendően nem minden ponyváról árult mű volt „ponyva”. A könyvnyomtatás kezdeteinél a Biblia is csupán vasárnapi vásárok szekérderekből kínált portékája volt, mely ráadásul nem is lehetett különösebben kelendő egy javarészt analfabéta világban. A ponyváról árult írásmű csak az olvasni tudás terjedésével válhatott „ponyvává”, vagyis akkor, amikor már volt mihez képest elponyvásdnia.

A vizsgálati anyag kapcsán felmerül még egy – napjainkra jórészt korrodált, de a honi humán tudatalattiban itt-ott még mindig kísértő – gondolat, pontosabban jelszó: „a könyv érték”. Talán fölösleges most hosszasan boncolgatni, hogy milyen rokonszenves vágyak s egyben milyen cenzurális erőszaktételek rejlenek e szlogen háttérében. Elegendő annyit megjegyezni: tévedés. A könyv nem érték, hanem „Egybekötött, lapozható ívek-ből álló, rendszerint fedéllel ellátott (nyomtatott) írásmű” (MAGYAR ÉRTELMEZŐ KÉZISZÓTÁR). Ebben az értelemben a vizsgálati anyag: könyv. Mire a honi humán visszavág: na jó, de nem irodalom! Ahogy vesszük. „*IRODALOM: a szó eredeti és legtágabb értelmében a maradóan rögzített és szélesebb körű nyilvánosság számára szóló szövegek összessége.*” (VIL. LEX.) Ebben a tág értelemben a vizsgálati anyag: irodalom.

További kurrens közhely: „ez az újmódi szennyáradat, amely elárasztja a...” stb. Nem új keletű. És mindig is elárasztotta a... Megemlítendő, hogy néhány évvel ezelőtt a honi humán még szívből áhitotta a nyugati szten-derdeket, ám ezen csakis a cenzúra hiányát értette. Mintha nem kívánt volna tudomást venni arról, hogy az áhitott égtáj nyomtatott termékeinek többsége szintén a vizsgálati anyag részét képezi, csupán az árusítás körülményei kulturáltabbak. Az utca embere ott csakúgy, mint 1948 előtt itt, mindig is a vizsgálati anyag özőnében gázolt. Az anyagvizs-

gáló (recenzens) nem hallgathatja el: olykor irritálja, hogy a sírás-rívásnak csupán a tárgya változott, hangereje nem. Mintha egy bizonyos nyafogásmennyiség már-már egészségügyi szükséglet volna. Az anyagvizsgáló – meglehet, kárhoztatandó – véleménye szerint most, éppen a vizsgálati anyag tömeges megjelenésével állt helyre a világ rendje. Ami nem jelenti azt, hogy rokonszenvesnek találná a világ rendjét, vagy úgy vélné, nem kell hadakozni ellene. Az anyagvizsgáló nézete szerint a vizsgálati anyag elleni harc tökéletesen reménytelen. Tehát tiszta szívvel, skrupulusok nélkül folytatható és folytatandó! A jelen anyagvizsgálat is e teljes reménytelenség jegyében folyik.

2. FEJEZET

Keressd a NŐT!

A szerelmes füzetes regény viszonylag fiatal göcs a műfaj girbegurba törzsén. Megjelenése a múlt század elejére-közepére tehető, amikor már elegendő volt az olvasni tudó nő ahhoz, hogy igényeiket fölkelendő, illetve ki-elégítendő, a jövedelmező üzletágot rájuk alapozhassák. A szerelmes füzetes regény ugyanis uralkodóan női műfaj, méghozzá minden lehetséges tekintetben.

Nézzük a statisztikai vetületet.

A mintául választott anyag tizenöt könyv. Ebből tizenhárom nő jegyez.

Mind a tizenöt címlapon (melyekről majd még külön is szót ejtünk) nők láthatók, többnyire férfiakkal kar- vagy ajaköltve, néha azonban magányosan: ők a főszereplők.

Az olvasóközönségről csak sejtelmünk lehet, összetételébe mégis bizonyos betekintést nyújt a SZESZÉLY. A sorozat kiadója ugyanis parádés agytornára invitálja olvasóit: a Szeszélyes Szívek Játékára. Meg kell találni a kötetben elrejtett három iciri-piciri szívecskét, s az oldalszámokat egy levelezőlapon elküldeni. A helyes megfejtők közt közjegyző jelenlétében kisorsolnak egy iciri-piciri arany és húsz irinyó-pirinyó ezüst nyakláncot „SZESZÉLY-emblémás medállal”. Mivel a két kötet közli a nyertesek listáját, a névsorból, melyet akár véletlen statisztikai mintavételnek is tekinthetünk, a következőket olvashatjuk ki:

A 42 boldog nyertes közül

1 férfi

41 nő

5 asszonynéven szerepel	36 leánynéven szerepel
5 nagyvárosi (Budapest, Szeged, Miskolc)	37 javarészt falusi, ritkábban kisvárosi

Vagyis: a SZESZÉLY átlagos olvasóközönsége közszéles és kisvárosi illetőségű hajadonokból áll.

Nincs okunk feltételezni, hogy a többi sorozat esetében lényeges eltérés volna az olvasótábor nemét illetően, habár a TANGA mélységei nyilván az erotikára fogékonyabb városiakat borzongatják, JÚLIA pedig köztudottan mindenkié.

Ugyanitt kell szót ejteni a kipróbált menedzselési technológiáról, mellyel a szerelmesfüzet-sorozatok kiadói-szerkesztői élnek. Az importsorozatok a teljes know-how-val együtt érkeznek Magyarországra, ennek része a szakosodás, az eltérő igényű rétegek célzott megközelítése. Úgy általában a „nőolvasókra” számítani ma már amatőrizmus. Márpedig ezek a kiadók profik. Az Harlequin regényűjságai nagyjából a következőképpen specializálódnak: JÚLIA (mint már említettem) mindenkié, ROMANA is, de külön hangsúlyt fektet az egzotikus környezetre, DENISE a kamaszválsárlókra kacsint, TIFFANY az érzékiséget birizgálja (már amit ő annak nevez), BIANCA a második nekifutás kinjaira és édeségére szakosodott, és be kell valljam, hogy ugyanezen cég BACCARA-füzetei nem kerültek a kezembe, holott a beharangozó szerint a BACCARA a forró szenvedélyek sorozata, és gyanyitóm, hogy súlyos veszteség ért.

Egyes szériák nem szépelt, költőmek vélt címekkel tetszelegnek, hanem informálnak. Ilyen a MÁSODIK ESÉLY A SZERELEMRE, amely tárgyyszerűen szólítja meg leendő olvasóit. Vagy a VÖRÖS RÓZSA sorozatbokron belül AZ ÉDESVÖLGYI SULI SZERELMES IKREI, mely vélhetőleg azonnal magához vonja a rügyező arcú és bimbózdó érzelmeket dédelgető kamaszokat. A statisztikai vetület és a know-how azonban másodlagos a női szemlélet uralgásához képest. (Az anyagvizsgáló már előre kénytelen elnézést kérni azoktól, akik az itt következők olvastán netán himsoviniszta

szemlélettel vádolnák, és igérik: ha legközelebb tizenöt akcióregény vagy pornográf *opus minimum* kerül görcsöve alá, akkor kérlelhetetlen lesz az önelégült kankérkedés és a mucai machoizmus ostorozásában is.)

Miféle nők tehát a szerelmes füzetek központi alakjai? Mindenekelőtt: szerelmesek. Meg azután: maiak. És végül – bár talán meglepően hangzik – erényesek a sárga földig.

Egytől egyig függetlenek. Családos nőnek nem dukál, hogy a füzet-sorozatok hősnőjévé avanzsáljon. Ha mégis, akkor feltétlenül szükséges valami körmönfont magyarázat: csapodár férje elhagyta régen, idejét sem tudjuk, mióta élnek külön stb. Vagyis polgári erények uralják a füzeteket, melyben házasságtörés nem fordul elő, s ha igen, akkor valami egyéb morális tényező a házasságtörést megbocsátható botlásá minősíti. A füzetes regény hősnője tehát független. Gina O'Con a TIFFANY/17-ből például szállodatulajdonos, üzleti önállóságra törekvő, modern asszony. Szabrina A SEBESSÉG MEGSZÁLLOTTJÁ-ból egy szállítási cég tulajdonosa. Mindketten be akarják bizonyítani a világnak, hogy egyedül is képesek vállalkozásuk vezetésére. Ám a cég önállóságát fenyegető üzleti rivális és a nő függetlenségét veszélyeztető érzeménnyel egyazon daliás férfi személyében kopogtat a leányszoba (igazgatói iroda) ajtaján. Ezt követően a menetrend így alakul:

1. A hölgy szíve azonnal feldobog.
2. Titkolni akarja, mit érez. Természetesen önmaga előtt is.
3. Ám nem tudja titkolni. Keblében büszkeség és szerelem vad tusája dúl.
4. A férfi szíve is feldobog, de ő bezzeg jól palástolja.
5. Megindul az üzleti és érzelmi harc.
6. A férfi nagyobb tőkeerejével diadalmaskodik.
7. A nő aláveti magát.
8. Szédítő perspektívák nyílnak meg előttük.

A nőirók jegyezte, nőket a középpontba állító művek a nők szükségyszerű behódolását és alávettségét sugallják, sőt reklámozzák. Ezek a Sherrie-k, Miriamok, Agathék, Patriciák, Belindák, Jessicák csupán azért futják köreiket függetlenségüket zászlóként lobogtatva, hogy minél boltozatosabb legyen a fér-

fimellkas, melyre szép fejüket lehajtván a zászlót elhajítják. És ez így is van rendjén – sugallja a szerelmes regény –, a női fej helye nem a nyakán van, hanem a férfimellkason, az arcon megnyugvó bensőséges mosoly derengjen, a szempillákat érzéki borzongás rezgtesse.

Mindehhez kézenfekvő illusztrációul szolgálnak a címlapok. A vizsgálati anyag tizenöt kiadványából tíznek a borítóján egy-egy pár látható. Ikonográfiailag kötött színes Kodak-felvételek, arcközélik vagy mellalakok, intimus együttlét, a férfi feje mindig magasabban, kezdeményező érzékiséggel hajol partnere felé, a nő arcán mindig az el- és befogadás gyönyöre, hunyt pillák, szeliden várakozó mosoly. Amennyiben (fény)képregény címlapját látnánk, a gondolatbuborékokból a következő párbeszédet silabizálhatná a minden szépre és jóra nyitott olvasó: Férfi: Ó, enyém vagy, Sherrie/Miriam/Sybill/Belinda! Nő: Tiéd vagyok, Jarret/Christopher/Norman/Brad, ó!

Mindezt figyelembe véve az anyagvizsgáló ekképpen summázhatja megfigyeléseinek első körét: a nők által nők számára írott, női főhősökkel operáló szerelmes regény machoszemléletet sugall, s egyértelműen a himfőlényt dicsőíti, hiába önti el a langy rózsaszín nyálnak árja.

3. FEJEZET

De valójában miről álmodik a lány holdvilágos éjszakán?

Az írók nagy általánosságban arra törnek, hogy valami váratlannal szolgáljanak olvasóiknak. A lektűr bizonyos változatainál, a különböző típusú bűnügyi történetek és borzongák esetén egyenesen szakmai minimumnak tekintendő a váratlan fordulat, a szokványostól eltérő megoldás. (És ez akkor is igaz, ha a tömegtermelés következtében régen kialakultak már a szokványtól való eltérés szokványai is.)

A szerelmes füzetes regény szerzőjének azonban másféle követelményeknek kell eleget tennie. A havonta kibocsátott termék ugyanis éppen azzal vonzza vásárlóit, hogy mindenkor garantáltan ugyanazt nyújtja

Csupán a történet külsőségei változhatnak – ez föltétlenül szükséges! –, de az események fő vonala, a történet szerkezete nem mutathat különösebb változatosságot, ezzel ugyanis elveszitené olvasóközönségét. – E tekintetben struktúrája a pornográfiához hasonlatos: ha az aktusok nem követik egymást a megfelelő ütemben, mindig ugyanúgy, ahogyan a merev olvasói kívánalom diktálja, akkor a pornográf mű mintegy lekonyul és elernyed.

A szerelmes füzetes regény írójának és olvasójának viszonya pontos megegyezésen alapul. A szerző az elvárt vonalak mentén vezet cselekményét, és ha így tesz, biztos számot tarthat a fogyasztók olvasói hűségére. Amidőn a terméket létrehozta, viszonylag kevés választási lehetősége van: a követendő sémák nem hagynak számára komolyabb játékteret.

A kötelező happy endinghez vezető út kötelezően rögzös kell, hogy legyen, miközben a szerelmesek kötelesek eleget tenni a lehető legszélesebb értelemben vett polgári erény valamennyi követelményének. A modern elem pusztán annyi, hogy nem minden viszony torkollik házasságba – döntse el ki-ki maga, hogy a „modernség” mely szintje ez.

A társadalmi közeg? Néhány példa:

<i>A férfi</i>	<i>A nő</i>
Világhírű karmester	Sofőrlány (diplomamunkáján dolgozó üzemgazdász)
Szállítási vállalat elnök-tulajdonosa	Rivális vállalat tulajdonosa
Szenátorjelölt	Színésznő
Régészkedő milliomos	Hobbyutazgató örökös nő
Kérges szívű pénzember	Szálloda-tulajdonos-nő
Milliomos borász	Híres újságíró
Jómódú farmer	Ünnepelt író

Mindenkinek korlátlan ideje jut arra, hogy érzelmeivel foglalkozzék, az egyéb tevékenységek pusztán segédeszközök ahhoz, hogy a hősök közelebb kerüljenek vagy eltávolodjanak egymástól, a munka arra szolgál, hogy szerelmi bánat esetén belétemetkezzenek, a pénzszerzés gondúzó foglalatosság.

És a lány igenis erről álmodik holdvilágos éjszakán! Most és mindörökké. Az ántivilág-beli szirupos cseléd lányálmok nem módosultak fikarcnyit sem, aki ezekre a vágyképekre bazirozza füzetesregény-birodalmát, sziklaszilárd talajra épít.

Az operett legyőzhetetlen, hiába kívánják avatott rendezők újra meg újra átértelmezni és kiforgatni – a „monumentális idiotizmus” nem második vagy harmadik vagy többedik rétegével hat, hanem azzal, ami: monumentális idiotizmusával.

És éppígy legyőzhetetlen az operettel egy töről fakadó slágerigazságokat prózai fikciós formává duzzasztó füzetes regény is, mert magva, a lapos slágerigazság, nem pusztán bornírt falvédőszöveg, hanem egyben végső igazságok populáris foglalatla és tömeges vágyak aforisztikus kifejezője is. Talán bizony nem „*fejünk felett száll a két madár*”? Talán bizony nem „*de addig írj, gyakran írj, így szerezz egy kis örömet*”? Talán bizony nem „*...hogyan jön egy királyfi tán, hófehér paripán*”? Ki meri tagadni?

4. FEJEZET

Nyelv a lelke mindennek

A séma minden szinten uralja a vizsgálati anyagot. A szakszerű tömegtermelés nem csupán elkerülhetetlenné, hanem egyben kötelezővé is teszi a sekélyességet, melynek egyik látványos tünete, hogy a szerzők a szereplők érzeményeinek főleg szemmel látható, külső jeleit sorolják fáradhatatlanul, tűzön-vízen át. Hogy láttató legyen a mű.

Ezért aztán:

„Érintésére forró borzongások futottak végig a gerincén...”

„Felemelte a fejét, ajkait odakinálta, és megremegett a mohó vágytól...”

„Át- meg átjárta őket az érzések hullámainak áradata...”

„Közel lépett a lányhoz, és tébolyult haraggal nézett le rá...”

„Szíve éppoly hevesen vert, mint a férfié...”

„Heves szívdobogása elárulta, hogy ez a léleg-

zetelállító élmény egyszerre volt a menny és a pokol...”

A vizsgálati anyagnak gyakorlatilag egésze ilyen és ehhez hasonló nyelvi sémák közepes invencióval bonyolított variálása. A vizsgálati anyagban az ajak az ajakra kötelezően *tapad*. Két ajak mi egyebet is kezdetne egymással? A csók „szenvedélyes és mégis gyengéd”, bár bizonyos esetekben „gyengéd, ám mégis szenvedélyes”. A szem arra való, hogy patakozzék belőle a sós lé. Bár kivételes esetekben nem patakzik, hanem ömlik. A szív arra szolgál, hogy megállás nélkül verjen, dübörögjön, majd kiugorjon, torokban dobogjon. A szerzői és fordítói buzgalom időnként egyedi változatokat hoz létre, így aztán Pat Dalton FEL-RAGYOG A NAP című regényében (fordította Földes Gábor) „*Chadnek torkán akadt a lélegzete*”. Nemkülönböztetve az anyagvizsgálónak.

A vizsgálati anyag egészének nyelvi szintje, a mechanikus ismétlődések tömege, valamint az a körülmény, hogy milyen hatalmas gyártmány mennyiségből merítettünk mintát, elgondolkodtató. Föltételezhető, bár szakértelem híján az anyagvizsgáló nem képes bizonyítani, hogy ilyen tömegtermelés megkívánja a számítógép alkalmazását. Hiszen akkor nyilván javulnak a jövődolgozóssági mutatók.

Bizonyos sűrűn ismétlődő jeleneteket, melyekre fölösleges energiát pazarolni, a szerzők számítógéppel is elkészíthetnek. Állítólag bámulatos, hogy egy komoly szerzői szoftver mi mindenre képes. Amennyiben a felhasználó megadja a szükséges paramétereket, a gép megalkotja az egy rugóra járó jelenetek éppen szükséges változatát. Egy csók-jelenettel, verekedéssel, pisztolypárbajjal igazán nem érdemes hosszadalmasan elbibelődni. De egy szerelmes regény in medias res indításával sem, melynek szerepe csupán az, hogy már a kezdet kezdetén tájékoztassa a fogyasztót a helyszínről, a szereplőkről és a műhöz. Számítógépes hozzáértés híján az anyagvizsgáló – fáradságos és avittas kézi munkával – maga farigcsálta az alábbi példát, hogy érzékeltesse, miként képzelet a románcgyártás komputerizálását. Valahogy így:

PARAMÉTEREK

	hangtűtés	a hős lelkiisége	közeg	világ
1.	nyers, macho	khakiba burkolt vad, érzéki vágyak	háborús	kanvilági alvilági
2.	rafináltan romlott	hazug közegben igaz érzemény	dúsgazdag élvezet	nagyvilági félvilági
3.	természetes egyszerű	romlatlan és ruhátlan	szabados	szigetvilági

PÉLDÁK

1.	Dodge őrnagy	a fedezékben guggolt	a homokzsákok mögött,
2.	Jean-Pierre	a rulettasztalnál állt	a krupiéval szemben,
3.	Kan-Taki	a tisztáson hevert	a majomkenyérfa árnyékában,

1.	orrát túrta, női bugyikra gondolt, ágyéka megkeményedett,		
2.	orrát fintorítva	a dekoltázsba lesett, s szíve felizzott,	
3.	orrdíszét fényezte,	ágyékkötőjére tekintett, s szíve feldübörgött,	

1.	s arra vágyott,	hogy Mary-Louba hatolhasson.
2.	úgy vágyott	a marquise kéjes érintésére.
3.	úgy sóvárgott	Kua-Lua érett, édes, lédús testére.

Az anyagvizsgáló egyébként többé-kevésbé bizonyos benne, hogy gyermek elképzelését réges-régen túlhaladta a valóság, s a szerelmes regények (valamint a többi füzet-főzet) sorozatgyártása, igénykövető tömegtermelése sokkalta haladottabb know-how-val történik, mint ahogyan ő képzelni meri.

5. FEJEZET

A vég

A szerelmes füzetes regénynek – éppen a magát képező slágerigazságokból következően – mondanivalója van. Sőt olvasata is. Igaz, nem többféle, hanem csupán egyetlen, ez pedig szó szerint azonos azzal, ami lapjain olvasható. A mondanivaló így foglalható össze:

A szerelem minden akadályt legyőz.

Vagy: szerelem nélkül az élet mit sem ér.
Vagy: bízni kell a szerelemben.
Vagy: hinni kell a szerelemben.
Vagy: stb.

Személyre szabottan: te is voltál/vagy/leszel/lehetsz még szerelmes, így hát tudod/tudd meg/ne feledd, hogy: lásd mint fent.

A szerelmes regény mindezt egy-egy aforisztikus zárógesztussal véli fogyasztója emlékezetébe. És ez a vég.

Az anyagvizsgáló szókincse itt elégtelen. Beszéljenek a művek maguk. Íme, a vizsgált anyag java részének záromondatai:

„– *En megbocsátottam neked, Pat. Mert boldog vagyok, végtelenül boldog – veled és a gyermekünkkel.*”

(Katherine Arthur: BÍZZ BENNEM, KEDVES!)

„Belinda boldog sóhajjal simult Derrük erős karjába.”

(Joanna Mansell: A HARMADIK CSÓK)

„Érezte a lány ajkának érintését, kezének melegét, amely végigkalandozott a testén, és felkorbácsolta szenvedélyét.”

(Rita Clay Estrada: TŰZ VAGY GÖRÖGTŰZ)

„– Te a világgal ajándékoztál meg, Meredith.

– Csak a szívemmel, drágám – mondta Meredith halkán. – De talán az is elég lesz.”

(Diana Palmer: MÉG MINDIG SZERETLEK)

„Mindkettőjüknek könnyes volt a szeme.”

(Sandy Madison: TEGYEM, VAGY NE TEGYEM)

„Hiszen együtt, egymás szenvedése árán ismerték meg az igazi, a mélységes szerelmet – a legnagyobb boldogságot!”

(Sibylle Simon: AKI FÉL A SZERELEMTŐL)

„Édgar néha felébredt, és megigazította a takarót, nehogy Magdalene megfázzék.”

(Dino Francesco: SZERELMED PERCEI)

„– Én is – akarta mondani Sherrie, de Norman egy hosszú, szenvedélyes csókkal beléfojtotta a valómást.”

(Judith Kay: MÉZÉDES BOSSZÚ)

„Lehajtotta a fejét, hogy engedelmeskedjék a lány ellenállhatatlan parancsának.”

(Nancy Carlson: A SEBESSÉG MEGSZÁLLOTTJA)

„Új, közös, boldog életük kezdődik, amikor felragyog a nap.”

(Pat Dalton: FELRAGYOG A NAP)

„Talán a romantika bennünk van, csak arra vár, hogy rátaláljunk, ha az ember figyel, és nyitva tartja a szemét, biztosan rábukkan.”

(N. R. Selden: TAVASZI BÚCSÚCSÓK)

„Átkaroltuk egymást, és lassan újra elindultunk, beburkolva csillagporral, de már nem hagytuk, hogy elvakítson minket.”

(Pam Ketter: SZERELMESEK SZIGETE)

Ráadás oldal

Ami hátravan, már nem az anyagvizsgálat része, csupán toldalék.

Mivel a szerelmes sorozatok többnyire regényűjságként adják el magukat, utolsó lapjaikon a magazinjellegét kidomborító függelék kapnak helyet: elsősorban önreklám és

nyereményjátékok. A SZESZÉLY fentebb idézett medálötlete csupán egy a sok közül. Az egyik sorozat társasutak lehetőségével kecsegtet, a másik ékszerrel, ruhával vagy azzal az eséllyel, hogy a Hónap Asszonyává választja és a cimlapra varázsolja a nyájas olvasót. A ROMANTIKA egyenesen azzal csábít, hogy „hasznoló témakörben” kiadja „a vállalkozó kedvű olvasók kéziratait”. A kaotikus katyvaszra mi sem jellemzőbb, mint az, hogy a KRISZTI–KRISZTA–KRISZTINA sorozat kötetének végén, az ugyanezen cég tulajdonát képező Orvosregények reklámja és a körben szabott harangszoknya szabásmintája között, a „Ráadás oldalon” Paul Géraldy TE MEG ÉN című versciklusának néhány részlete olvasható Kosztolányi Dezső fordításában. Így ezek a sorok is:

„A mi korunkba' ne legyünk boldogok,
minek az a neveltséges, banális
romantika, ha mindjárt abban áll is,
hogy nagybetűvel írjuk: »Szerelem«?
Ne kultiváljunk ily izléstelen,
rossz pózokat! Azt mondják szüntelen:
»Szívem«. »Szívéd«. »Szívünk«. Milyen hülye.
De esküszöm, megvolnánk nélküle...”

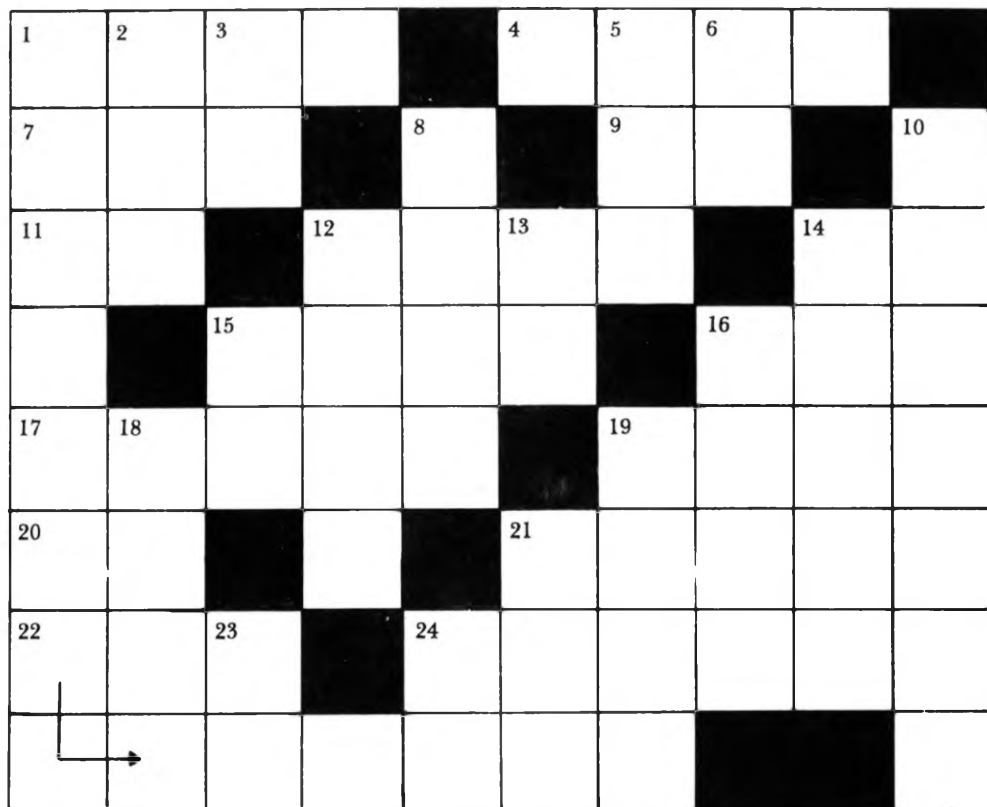
Pompás végző. Talán egy többre hivatott szerkesztő palackpostája. Hiszen mi más indokolhatná Géraldy 1913-as (!) költeményét egy olyan regényűjságban, melynek soros ömlenye 1991-ben (!!) e szavakkal végződik (lásd a 4. FEJEZET-et): „Hiszen együtt, egymás szenvedése árán ismerték meg az igazi, a mélységes szerelmet – a legnagyobb boldogságot!”

Érzelmeket próbálóan sokrétű világ a szerelmes regényeké. Csak egyvalami bizonyos: a keresztretjvény. Ez az utolsó adu, mellyel a gyémántos produktum igyekszik magához láncolni fogyasztóját. Legyen hát.

*

Rejtvényünk megfejtői megtudhatják, hogy mire fájt leginkább az anyagvizsgáló foga, míg az anyagot vizsgálta. Ezt a szót kérjük beküldeni. A nyertesek közt nyereménytárgyukat sorsolunk ki. Kérjük, hogy a levelezőlapra írják rá:

MINTA ÉRTÉK NÉLKÜL.

VÍZSZINTES

1. Építési törmelék
4. Svéd férfinév
7. Zala megyei sportegyesület
9. Névelő
11. Odacsap
12. Szennyeződés
14. Igeködő
15. Keret
16. Nincs a képén
17. Első osztályú
19. Gabonaköteg
20. Latinul megyek
21. Mázsálás
22. ...végére kap
24. Első fogása

FÜGGŐLEGES

1. Erre fáj az anyagvizsgáló foga
2. E helyt
3. Személyes névmás
5. Régi súlymérték
6. Mutató névmás
8. Gyermekem keresztaja
10. Bér
12. Szóbeszéd
13. Los Angeles
14. Fegyverhang
15. Sir
16. Keresménye
18. Angol rózsa
19. Század eleji művészeti egyesület
21. Van bátorsága cselekedni
23. Édesvízi hal
24. Folyadék